

Meerjarenbeleidsplan Jacobshospice 2023-2025

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt het Meerjarenbeleidsplan 2023-2025 van het Jacobshospice te Den Haag.

Het plan is de uitkomst van een gedegen voorbereiding met vertegenwoordigers van alle betrokken disciplines. Als basis is gebruik gemaakt van het kwaliteitskompas dat ontwikkeld is door de koepelorganisatie Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg Nederland. Met dit Meerjarenbeleidsplan hebben we een richting uitgezet die de continuïteit en kwaliteit van zorg voor de toekomst garandeert.

In de Jaarberichten van het Jacobshospice zullen wij u op de hoogte houden van de vorderingen op basis van dit plan.

Ik dank iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan de totstandkoming van dit plan.

Namens alle bestuursleden veel leesplezier.

Lidy Zaat,
Voorzitter

Inleiding

Missie

Vrijwilligers en medewerkers van het Jacobshospice willen gastbewoners in de laatste fase van hun leven en hun naasten zo comfortabel mogelijk opvangen en begeleiden op de locatie aan de Koningin Emmakade in Den Haag. Hierbij staan de wensen van de gastbewoner altijd centraal. De zorg en aandacht in dit bijna-thuis-huis is in handen van vrijwilligers, verpleegkundigen, coördinatoren, hospiceartsen en apotheker.

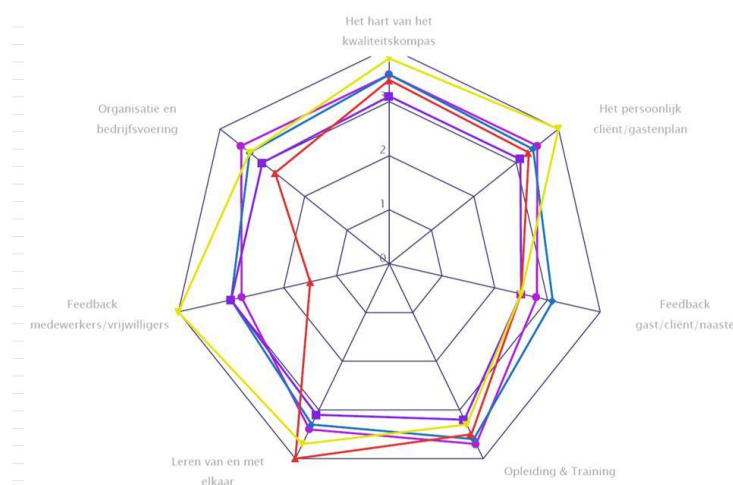
Bestuur

De Stichting Rooms Katholieke Hospicegroep Den Haag, waar het Jacobshospice deel van uit maakt, heeft een bestuur bestaande uit vijf personen. Daarnaast is er de Stichting Vrienden van het Jacobshospice voor werving van extra financiën en de Stichting Fundatie van Beijeren van Schagen, die eigenaar is van de locatie aan de Koningin Emmakade en deze om niet beschikbaar stelt aan het Jacobshospice.

Gedegen basis voor meerjarenbeleidsplan Jacobshospice

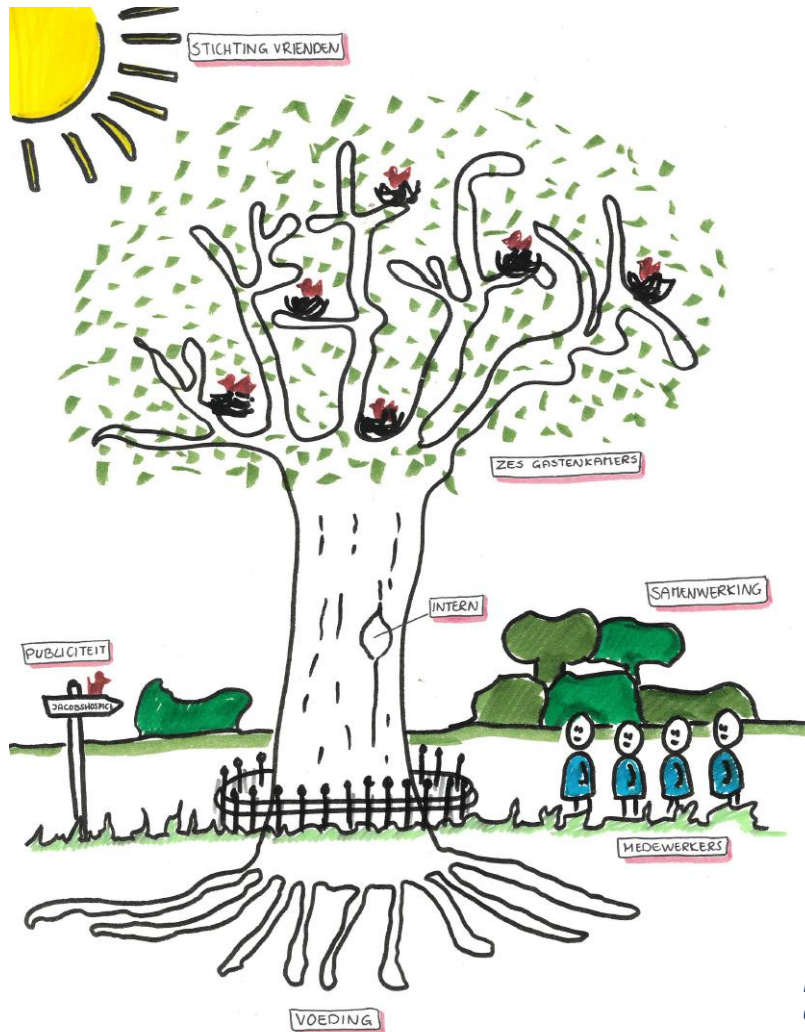
Het meerjarenbeleidsplan strekt zich uit over de kalenderjaren 2023, 2024 en 2025. Het geeft het Jacobshospice richting voor de komende jaren, een soort kompas. De basis voor dit plan is gelegd tijdens een aantal bijeenkomsten en documenten:

- de zelfevaluatie via de Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ) met een respons van 37% op de uitgezette vragenlijst onder vrijwilligers, beroepskrachten, coördinatoren, bestuursleden en betrokken artsen en apotheker. De zelfevaluatie is besproken met zo'n 20 afgevaardigden op 9 februari 2022 (online vanwege de coronamaatregelen).

Spinnenweb: uitkomst zelfevaluatie

- Jaarplan HWW zorg verpleegkundig team binnen Jacobshospice, opgesteld tijdens diverse teamvergaderingen.
- SWOT-analyse door Lidy Zaat (voorzitter bestuur) en Mascha de Haan (algemeen coördinator) tijdens online beleidstraining VPTZ.
- Brainstormsessie met bestuurders, coördinatoren en afgevaardigden vanuit de vrijwilligers en verpleegkundigen op 12 juli 2022. Aan de hand van een praatplaat met als metafoor een boom, die gevoed wordt en woning geeft, zijn prioriteiten opgesteld voor de komende jaren.

*Praatplaat:
de boom van het Jacobshospice*

- statuten Stichting Rooms Katholieke Hospicegroep Den Haag, opgericht per 13 april 1994, met daarin als doelstelling: 'het bevorderen van de integratie van het stervensproces en de dood in het leven, het ondersteunen en aanvullen van de bestaande vormen van gezondheidszorg - door overleg en samenwerking met de Stichting Terminale Zorg door Vrijwilligers te 's-Gravenhage - in de thuissituatie van mensen die in de laatste fase van hun leven verkeren, zo lang mogelijk in hun eigen leefomgeving kunnen blijven, het scheppen van opnamemogelijkheden binnen de eigen woonomgeving, waarbij de individuele levensstijl het centrale gegeven is, zogenaamde bijna-thuis-huizen, ..., alles in de meest ruime zin.'

Opzet meerjarenbeleidsplan

Na de beschrijving van de huidige situatie volgen de ontwikkelingen die op ons pad liggen. Tezamen leiden deze tot plannen voor de komende jaren. Deze plannen passen in de onderdelen van het kwaliteitskompas zoals ons is aangereikt door de VPZT. Een dag in het hospice is nooit te voorspellen en vraagt om flexibiliteit, toch stellen we prioriteiten en zetten we de plannen uit in meerdere jaarplannen.

Het Jacobshospice: waar warmte diepgeworteld is

In 2021 vierden we het 25-jarig jubileum van het Jacobshospice met feest en de slogan 'waar warmte diepgeworteld is'. Want dat is het: achter de groene voordeur werken vrijwilligers, verpleegkundigen en coördinatoren nauw samen om iedere gastbewoner met hun naaste(n) met warmte te begeleiden in de laatste levensfase.

Als het Jacobshospice een boom zou zijn, dan heeft deze boom bewoners, wordt er voor de boom gezorgd en krijgt de boom voeding. Wat gaat hierin goed en wat kan beter?

Gasten en naasten

Onze gastbewoners en hun naasten zijn overwegend zeer positief over het Jacobshospice. We bevragen dit tijdens het verblijf en achteraf bij nabestaanden met een online vragenlijst. De uitkomsten van de vragenlijst kunnen we vergelijken met andere hospices, die zijn aangesloten bij de VPTZ. De meeste gastbewoners overlijden in ons huis, een klein aantal verhuist vanwege het uitblijven van overlijden naar een andere woonvorm. We onderzoeken in de komende jaren of meer respijtzorg of zelfs een 'tussenhuis' voor mensen die niet terecht kunnen in een andere woonvorm, tot de mogelijkheden kan behoren.

De gastbewoner staat centraal in het Jacobshospice, vraagt en krijgt maatwerk. Dit kunnen we zeker nog verbeteren door te gaan werken vanuit 'De Bedoeling', een denk- en handelwijze waarin het gaat om de essentie van de aandacht en zorg en niet (meer) om het volgen van vooropgestelde regels en kaders.

We zijn goed in het verzorgen en begeleiden en we breiden dit in de komende jaren graag uit met complementaire zorg zoals beeldende begeleiding (het inzetten van creatieve werkvormen) en stervensbegeleiding. Met de komst van een kinderhoek en bewuste aandacht voor (klein)kinderen van gastbewoners voorzien we in een behoefte. We willen dit uitbreiden met rouw- en verliesverwerking (nazorg) voor naasten en wellicht een rouwcafé.

Medewerkers

Ons hospice, bijna-thuis-huis, kan alleen bestaan door de hulp van ruim 90 vrijwilligers. We zijn blij met de vaste kern, de deskundigheid van alle vrijwilligers aan bed, in de algemene ruimten, de keuken en de tuin. Door een goed opgezet introductieprogramma, mentorschap en regelmatige kennisuitwisseling blijft de kennis en kunde op peil. De individuele aandacht door het jaar heen en tijdens de jaargesprekken is waardevol gebleken en zetten we voort.

In de komende periode richten we ons op het evenwichtig vullen van het vrijwilligersrooster: hoe gaan we om met de vakantieperiodes, het meer of minder inroosteren dan standaard afgesproken.

Het coördinatorenteam bestaat uit drie coördinatoren (totaal 88 uur, 2,44 FTE) waarmee de bezetting op orde is. Hoewel de drie coördinatoren allemaal hun eigen aandachtsvelden hebben, zijn zij allen aanspreekpunt voor gastbewoners, naasten en vrijwilligers.

Het team van verpleegkundigen is in dienst van HWW zorg en kent nu geen vacatures. En hoewel de verpleegkundigen in de letterlijke zin niet in dienst zijn van het Jacobshospice, zijn zij wel degelijk collega's. De dagelijkse samenwerking verloopt prettig en laagdrempelig en ook de afstemming tussen de manager HWW zorg en de algemeen coördinator is goed.

Een blijvend punt van aandacht is de dagelijkse samenwerking tussen vrijwilligers, verpleegkundigen en coördinatoren, juist omdat iedere dag een eigen dynamiek kent en vraagt om afstemming.

Samenwerking

We kunnen bouwen op een zeer prettige samenwerking met onze twee hospiceartsen en apotheker. Gevraagd en ongevraagd geven zij advies en participeren zij in het wekelijks Multidisciplinair Overleg (MDO). Ieder half jaar beleggen we een casusbespreking om te leren van onze inzet.

De actieve deelname aan de Vereniging Transmurale Zorg (VTZ), de overleggen met de zelfstandige hospices in de regio en de werkgroepen (Lerend Netwerk, feedback naasten, kwaliteitskompas) en bijeenkomsten van de VPTZ enthousiasmeren en informeren ons. Intervisie en kennisuitwisseling houden ons scherp.

Onze eigen deskundigheid kunnen we de komende periode wellicht nog meer uitdragen als trainer of gespreksleider binnen deze organisaties.

Ondersteuning door vrijwilligers in de laatste levensfase in de thuissituatie is in Den Haag ondergebracht bij Stichting Vrijwilligers Terminale Zorg. Er is bekendheid over en weer, deze willen we intensiveren door bijvoorbeeld het uitwisselen van vrijwilligers en gezamenlijk aanbieden van scholingsmomenten.

De samenwerking tussen de drie betrokken besturen (bestuur Stichting, bestuur Stichting Vrienden, bestuur Fundatie) vertaalt zich in een jaarlijks overleg waar gesproken wordt over het reilen en zeilen van het Jacobshospice. Vanuit ieder bestuur neemt een bestuurslid zitting in een van de andere besturen, zodat de communicatie via korte lijnen verloopt.

Interne ontwikkelingen

Met twee langdurig zieken was de kwetsbaarheid van het coördinatorteam in de afgelopen twee jaren groot. Goed werkgeverschap door het bestuur is hierbij essentieel gebleken. Dit goed werkgeverschap blijft belangrijk en zal uitmonden in een plan om bij onverhoopt nieuwe uitval snel te kunnen schakelen.

Aan de basis van ieder bijna-thuis-huis staan de vrijwilligers. Al sinds de oprichting van het hospice zijn er 24/7 verpleegkundigen in huis en dit maakt ons hospice bijzonder. In zekere zin lijkt het op een high-care hospice. We buigen ons samen over de vraag wie de regie richting de gastbewoners en hun naasten heeft.

We zijn erg tevreden over de wijze waarop we informatie uitwisselen, namelijk de tweewekelijkse nieuwsbrief en de kennismiddagen en -avonden. Dit blijven we zeker doen.

De complexiteit van zorg en begeleiding neemt de laatste jaren toe. We zullen onderzoeken welke kennis en vaardigheid we hiervoor in huis willen en moeten hebben en wanneer we deskundigheid van derden moeten inschakelen.

Voeding

Met een warm hart voor gastbewoners en naasten, maar zeker ook voor onze vrijwilligers, verpleegkundigen en een ieder die in het hospice werkt of komt, is het Jacobshospice een fijne plek om te zijn. We merken, dat deze warmte ver draagt, ook buiten de deuren van het Jacobshospice. Het voedt ons dagelijks.

We kunnen niet zonder een goede huisvesting. In goed overleg met de drie besturen is een Meerjarenonderhoudsplan opgesteld, zodat ons huis toekomstbestendig is. Zo zijn er zonnepanelen aangebracht en ligt onze prioriteit nu bij zonneschermen, achtergevel, renovatie trappenhuis en herinrichting tuin.

Publiciteit

Het Jacobshospice bestaat niet voor niets al meer dan 25 jaar: het staat in de regio hoog aangeschreven. Door een goed publiciteitsbeleid en door het blijvend leveren van goede zorg en ondersteuning blijven we onder de aandacht van verwijzers en potentiële gastbewoners. Eens per jaar verschijnt het jaarbericht, de wens leeft om hier een halfjaarlijks bericht van te maken, dat ook geschikt is voor donateurs.

Het Jacobshospice kent een gestage aanloop van nieuwe vrijwilligers. De meesten komen via mond-tot-mond reclame, een enkeling via posters aan het raam of onze social media-kanalen. Vooral nog lijken andere vormen van werving niet noodzakelijk.

Onze deskundigheid dragen we in toenemende mate uit aan studenten op MBO (niveau 4) en HBO (niveau 6) en aan huisartsen in opleiding. Het geven van gastlessen mag een vanzelfsprekendheid worden.

De website van het Jacobshospice is actueel. Met regelmaat schrijven we op onze social media-kanalen. Een contentkalender met onderwerpen door het jaar heen kan ons hierbij nog helpen.

Stichting Vrienden van het Jacobshospice

De Vrienden hebben in de aanloop naar de grote renovatie in 2019 veel aan fondsenwerving gedaan. Voor de komende periode maken we afspraken om de Vrienden zichtbaar te maken bij de vrijwilligers door bijvoorbeeld een kennisavond te beleggen, activiteiten in de buurt te organiseren. De banden met eerdere donateurs worden aangehaald en de website vernieuwd. De afstemming met de andere besturen en de algemeen coördinator zijn goed op orde.

Ontwikkelingen

Naast de ontwikkelingen die we intern verwachten en reeds beschreven zijn, gebeurt er om het Jacobshospice heen ook het nodige.

Lidmaatschapscriteria VPTZ

Het Jacobshospice is een actief lid van de VPTZ en wil graag voldoen aan de lidmaatschapscriteria zoals door de leden zelf zijn opgesteld. Dit vraagt een kritische blik naar onszelf met als handvat het Kwaliteitskompas. De zelfevaluatie hebben we in 2020 uitgevoerd en met de kwaliteitscriteria gaan we aan de slag.

Financiële ontwikkelingen

Het bestuur van het Jacobshospice volgt de landelijke ontwikkelingen rondom subsidies op de voet. Nieuwe hospices worden opgericht en het totale subsidiebedrag moet worden verdeeld. In de komende jaren verwachten we mogelijk minder subsidie te ontvangen en tegelijkertijd meer kosten te maken voor bijvoorbeeld energiekosten en catering. Wanneer het aantal gastbewoners per kalenderjaar weer het niveau van voor de renovatie in 2019 bereikt, is de begroting net sluitend. Dit betekent echter niet, dat we zonder giften (via de Stichting Vrienden) of andere subsidies kunnen.

Plannen voor de komende jaren - ons kwaliteitskompas

Voorop staat, dat we blijven doen wat we goed doen, al meer dan vijftientig jaar.

Vanaf het schrijven van het jaarbericht (2020-2021-2022) hebben we de verschillende items van het kwaliteitskompas omarmd. De plannen voor de looptijd van dit beleidsplan vatten we dan ook samen aan de hand van deze items.

Het hart van het kompas:

gastbewoners, vrijwilligers, beroepskrachten en naasten

De gastbewoners (en naasten) staan centraal in het kompas. Om dit woorden en daden te geven, werken we vanaf 2023 volgens 'De Bedoeling'. Vrijwilligers, verpleegkundigen en coördinatoren volgen de eendaagse training, zo mogelijk in het najaar van 2023. Aansluitend maken we gebruik van de Toolkit van de VPTZ om het gedachtengoed in te bedden en te laten beklijven (2024-2025).

(Jonge) kinderen gaan op hun eigen wijze om met naderend overlijden van hun (groot-)ouders of bekenden. De kinderhoek is ingericht, in 2023/2024 volgt het aanpassen van de teksten en beeldmateriaal (filmpje) op de website en het maken van foldermateriaal voor kinderen en hun ouders.

Naasten krijgen te maken met verlies en rouw. Tijdens het verblijf van gastbewoners hebben we de naasten veelal in beeld. In 2024 zullen we verkennen hoe en of we naasten ook na overlijden van de gastbewoner kunnen begeleiden of doorverwijzen.

Persoonlijk gastenplan

De verpleegkundige stelt in overleg met de gastbewoner het zorgplan op. In dit plan worden alle verpleegtechnische aspecten benoemd. In 2023 onderzoeken we met verpleegkundigen en betrokken vrijwilligers welke complementaire zorg we reeds aanbieden en (nog beter) kunnen benoemen en waarin we nog kunnen uitbreiden. Hierbij denken we aan beeldende begeleiding, klankschaalsessies, geurtherapie, ritueelbegeleiding.

Feedback gastbewoners en naasten

Vier weken na overlijden van de gastbewoner ontvangt de eerste contactpersoon een feedbackvragenlijst. In 2023 analyseren we de - anoniem - gegeven antwoorden. Vanaf 2024 gaan we dit intensiveren door het inzetten van een PDLA (plan, do, learn, act) cyclus om verbeteringen door te voeren.

Tijdens verblijf bevragen we gastbewoners en hun naasten uiteraard ook naar hun wensen en feedback. Om hier meer aandacht aan te geven, zullen we in 2023 wekelijks voorafgaand aan het MDO bij iedere gastbewoner en eerste contactpersoon feedback vragen.

Opleiding en training

Introductietrainingen, mentorschap, kennismiddagen en -avonden blijven in 2023-2025 onverminderd doorgang vinden. Ook de trainingen van de VPTZ brengen we onder de aandacht van vrijwilligers en coördinatoren. Zo blijven we bewust bekwaam.

Onze kennis en ervaring dragen we graag uit. In 2023-2025 zullen we met een steeds grotere frequentie gastlessen verzorgen voor MBO en HBO studenten en collega-instellingen.

Binnen het project palliatieve zorg in de wijk van HWW zorg nemen we graag een leidende rol.

Leren van en met elkaar

Binnen het Jacobshospice leren we continu. We zetten in op ons halfjaarlijks overleg met verpleegkundigen, hospiceartsen en coördinatoren waarbij we casuïstiek bespreken. We benoemen waar we zelf van kunnen leren en waar we derden bij willen inzetten.

We zijn actief lid van het Lerend Netwerk van de VPTZ en van het overleg met de zelfstandige hospices in de regio. We leren van en met elkaar.

Het verpleegkundig team zal in 2023/2024 vanuit HWW zorg ook een eigen meerjarenplan ontwikkelen, passend in de plannen van het Jacobshospice.

Feedback medewerkers en vrijwilligers

Coördinatoren zijn laagdrempelig te benaderen en staan open voor feedback. Tijdens de jaargesprekken met vrijwilligers horen zij al veel terug. Vanaf 2023 analyseren zij de trends in deze jaargesprekken om verbeterpunten op te pakken.

Vanaf 2023 voeren we bij iedere vrijwilliger die het Jacobshospice verlaat een eindgesprek.

Vanaf 2024 zetten we een feedbackinstrument (vragenlijst) op om nog beter terug te horen wat handiger en slimmer kan.

Organisatie en bedrijfsvoering

In 2024 onderzoeken we de termen bijna-thuis-huis en high-care hospice. Hoe vinden we de balans in de regie richting de gastbewoners en hun naasten?

In 2025 onderzoeken we of meer respijtzorg of zelfs een 'tussenhuis' voor mensen die niet terecht kunnen in andere woonvorm, tot de mogelijkheden kan behoren.

In 2024 zoeken we de samenwerking met Stichting Vrijwilligers Terminale Zorg, opdat we samen tegemoet kunnen komen aan de zorg voor mensen in hun laatste levensfase. Zit de samenwerking in het uitwisselen van kennis, van vrijwilligers?

Het Jacobshospice is in 2019 gerenoveerd. In een meerjarenonderhoudsplan zijn nu met name renovaties aan de buitenzijde van het gebouw benoemd en uitgezet in de tijd.

Publiciteit en social media vragen blijvende aandacht. Vanaf 2023 werken we met een contentkalender om op gezette tijden de publiciteit op te zoeken. Geïnteresseerden in ons hospice ontvangen het jaarbericht en een halfjaarlijkse update.

In nauwe samenwerking met HWW zorg zetten we de deskundigheid van het Jacobshospice op de kaart binnen geheel HWW zorg. We bereiden voor 2024 een symposium palliatieve zorg voor.

**Koningin Emmakade 160
2518 JL Den Haag
Tel. 070 308 10 81
info@jacobshospice.nl
www.jacobshospice.nl**

**Stichting Vrienden van het Jacobshospice
p/a Koningin Emmakade 160
2518 JL Den Haag
www.steunhetjacobshospice.nl
IBAN NL46RABO0129948284**

**Het Jacobshospice is lid van koepelorganisatie VPTZ
(Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg)**

Meerjarenbeleidsplan Jacobshospice 2023-2025

